PODLAHÁŘ S FOŤÁKEM,

TO JE MICHAL ŽÍLA, SPECIALISTA NA MASIVNÍ DŘEVĚNÉ PODLAHY Z NOVÉ DĚDINY U OTROKOVIC

Michal Žíla z Nové Dědiny u Otrokovic se specializuje na masivní dřevěné podlahy. Poprvé vzal kladívko do ruky ve dvaadvaceti letech a od té doby, už osmnáct let, se ho úspěšně drží. Když zrovna nepokládá parkety, tak fotí a rád se vrhá do vody. Naštěstí ve své práci neplave, a taktéž práci s plovoucími podlahovinami raději přenechává jiným.

Kudy vedla vaše cesta za výběrem oboru?
Bylo by krásně poetické říci, že mě k řemeslu přivedla rodinná tradice nebo že jsem od malička měl to štěstí obdivovat mistry parketáře, kteří mi ukázali, kam by měly směřovat mé kroky. Ale pravda je taková, že moje cesta k řemeslu se spíš podobala jízdě na horské dráze – byla plná překvapení a občas s pořádným výkřikem. Většina řemeslníků začíná v truhlářském oboru, zatímco já jsem vystudoval IT v Rožnově pod Radhoštěm a následně pracoval jako programátor ve společnosti NWT. Počítačový boom a technologický pokrok do tuzemska přinesl progres v IT sféře a jako mladý kluk jsem byl tímto světem fascinován, jenže ne nadlouho. Již brzy po studiích přišel střet s realitou a já zjistil, že mě svět jedniček a nul nenaplňuje. Myšlenka na životní změnu přišla po dlouhých hodinách, kdy jsem zíral do monitoru a bojoval s programovacím kódem. Jednoho dne jsem si prostě řekl: „A dost, už nevydržím sedět.“ Počáteční nadšení z počítačů se proměnilo spíše v životní error.

Naštěstí člověk míní a život mění – a v mém případě mě nasměroval k řemeslu. I když jsem měl ze změny respekt, práce se dřevem mě natolik oslovila, že jsem se změn nebál. Jsem možná trochu důkazem toho, že pokud máte chuť a odhodlání, můžete se vypracovat, kamkoliv chcete. Teprve jako parketář jsem objevil skutečnou radost z práce. Vytvářet něco, co vydrží generace, je přece krásné životní poslání.
Osud má smysl pro humor, a já jsem za to rád. Kdybych zůstal u klávesnice, nikdy bych nepoznal to uspokojení, když podlaha, kterou jsem sám vytvořil, začne psát svou vlastní historii.

A stal jste se specialistou na dřevěné podlahy…
Specializuji se převážně na celomasivní dřevěné podlahy. Náplň mé práce je determinována povahou zakázky, tedy realizuji vše od renovace a pokládky parket až po výrobu kazetových podlah. Momentálně například pracuji na replikách parketových čtverců pro zámek v Litenčicích, což zní vznešeně, ale jako každý jsem začínal u malých pokládek a renovací, než jsem se s nabytými zkušenostmi dostal k navrhování vlastních vzorů čtverců. Jiné typy podlah než masivní realizuji v minimální míře.
Mojí filozofií je specializace. Snažím se jít cestou opravdového poznání, a proto nechci mít všestranný záběr. Nemám v plánu být univerzální mistr světa všeho. Již od svých řemeslnických počátků věřím tomu, že když chce být člověk ve své profesi jednou opravdu znalec, musí vyprofilovat svůj úhel zájmu a soustředit se na jednu oblast, kterou bude zkoumat, permanentně trénovat, a hlavně ji pozná lépe než své boty. Jen to, co máte každý den pod rukama, můžete opravdu poznat. V životě se neženu za vidinou peněz a mamonu. Chci řemeslo dělat pořádně a poctivě a především rád. To je můj osobní kompas, který mě vede. Až se v budoucnu ohlédnu za svou prací, budu moci snad s pokorou a možná i s lehkým úsměvem zhodnotit to, co jsem vytvořil. A až přijde ten okamžik, kdy osud začne psát poslední kapitolu mého života, doufám, že budu mít oči otevřené a budu se na svou práci dívat s úctou a klidem.

Co je vaše hlavní pracovní „motto“?
Shrnul bych to tak, že každý projekt, na němž pracuji, je pro mě jedinečnou výzvou, která mi dovoluje kombinovat kreativitu s odbornými dovednostmi. Mám radost z toho, že vytvářím podlahy, které vydrží generace a umožňuji jim odvyprávět vlastní příběh. Rád sleduji, jak se surové dřevo mění v něco krásného a funkčního.

Jak od náročné práce odpočíváte?
Aktivní odpočinek je pro mě klíčem k regeneraci a jedním z mých nejlepších pomocníků je bazén. Přece jen s přibývajícími roky už tělo tu a tam vyšle signál v podobě bolavých svalů nebo ztuhlých vazů. Plavání je na tohle ideální – nejenže protáhne tělo, ale také dokáže skvěle vyčistit hlavu. Večer pak rád utíkám do jiných světů díky kvalitní sci-fi literatuře, ale samozřejmě, někdy taky skončím na gauči s nějakým „béčkovým“ filmem, abych nechal mozek trochu zrelaxovat.
Největší vášní je ale fotografování, obzvlášť portrétní tvorba. Baví mě vymýšlet a stylizovat scénu, která ožívá skrze hledáček mého fotoaparátu. Tenhle tvůrčí proces mě fascinuje stejně jako kreativní stránka mého řemesla. Nejraději se pohybuji v oblasti historické fotografie. Dlouhodobě spolupracuji se spolkem Biskupských manů z Kroměříže, se kterými fotíme kostýmované dobové scény. Mám tak jedinečnou příležitost zachytit nejen jejich nádherné historické oblečení, které si sami šijí, ale také dobové vozy z předválečné a válečné éry. Dokonce jsem měl tu čest fotit letouny, jako je legendární Spitfire, a také vrtulník MI-24 – to je opravdový vizuální balzám, zejména pro milovníky techniky.
Spolupracuji také s firmou FOTOESHOP, která nejenže dodává špičkovou zábleskovou techniku, ale také se s ní zapojuji do akcí, jako je Animefest nebo Fotoškoda. Občas pro ně vedu workshopy, kde učím práci se světly, což mě moc baví. Letos jsem měl krásný zážitek, když jsem se mohl setkat a popovídat si s fotografickými velikány, jako jsou Robert Vano, Adolf Zika a David Kraus. To byl pro mě nezapomenutelný moment – takové setkání vás nabije inspirací na dlouhou dobu.

Kdy jste se s foťákem setkal a zjistil, že vás právě tohle baví?
Poprvé mě k focení přivedla vlastně práce. Pokud nepočítám to klasické rodinné „cvakání“ na dovolené, tak jsem foťák vzal do ruky, protože jsem potřeboval nafotit realizovanou podlahu. Tenkrát mobily s foťákem nabízely spíš rozmazané fleky než kvalitní snímky. Ani první pokusy s klasickým fotoaparátem nebyly nic moc – podlaha se jako produkt fotí fakt těžko, aby to nějak vypadalo. Ale foťák jsem začal brát do ruky čím dál častěji.
Prošel jsem fází, kdy jsem fotil všechno, co mi přišlo do cesty – krajiny, architekturu, lidi, zvířata, dokonce i abstrakce. Experimentování mě naučilo hledat, co mě opravdu baví. Nakonec jsem zakotvil u stylizované portrétní fotografie, která mi přináší tu pravou radost a slouží jako skvělý únik od pracovních povinností. Vytvářet scény a zachycovat lidi tak, jak je chci vidět, je pro mě nejen kreativní výzvou, ale i způsobem, jak si vyčistit hlavu a najít rovnováhu mezi prací a relaxací.

Čím vás stylizovaná fotografie oslovila?
Na stylizované fotografii mě baví její příběhovost, kterou mám šanci trochu ovlivnit. Rád zachycuji, jak se osobnost a emoce odrážejí ve výrazu tváře a v pohybech těla. Užívám si proces stylizace scény a využívání světla, abych zvýraznil detaily, které dělají fotku zajímavou. Hloubka a emoce jsou ty prvky, které k divákovi promlouvají a já se je snažím na snímku zachytit. To všechno dělá portrétní fotografii pro mě neuvěřitelně lákavou.

Máte i u focení nějaký cíl, metu, k níž směřujete?
Popravdě: fotografii beru spíše jako příjemné volnočasové tvoření a způsob, jak si odpočinout než jako něco, co by mělo vést k vysokým ambicím. Dříve jsem párkrát své fotky poslal do soutěží – některé uspěly více, jiné méně, a jednou jsem dokonce vyhrál artový objektiv. To mě tehdy, vzhledem k mým skromným očekáváním, úplně dostalo. Ale postupně jsem si uvědomil, že chci fotit hlavně pro zábavu a soutěžení odložil k ledu. Snažit se sedět na dvou židlích mi prostě nefunguje. Nakonec si vždycky vyberu to, co mě baví nejvíc – a to je dřevěné tvoření. Fotografie je skvělý relax, ale můj hlavní koníček a vášeň zůstává u parket a dřeva. To je to, co mě naplňuje nejvíc.

Děkuji za rozhovor.
Jana Komárková
Foto: archiv Michala Žíly